

Kisadózó vállalkozók tételes adója (új kata) 2022. szeptember 1-től

Ebben az információs füzetben a kisadózó vállalkozók tételes adója, vagyis az új kata szabályairól olvashat.

Az új kata szabályai¹ 2022. szeptember 1-jétől alkalmazhatók.

Tartalom

1. Ki választhatja az új katát?	1
2. Mikor és hogyan választható az új kata?	3
3. Az új kata-alanyiság megszűnése	4
4. Az új katával összefüggő adókötelezettségek	6
5. A kisadózót megillető ellátások és a kisadózó jövedelme	9
6. A kisadózó vállalkozó bevétele és a bevétel megszerzésének időpontja	10
7. Bizonylatolási és nyilvántartási kötelezettség	12
8. Áttérési szabályok	12
9. Egyéb szabályok	15

1. Ki választhatja az új katát?²

Az új katát a **főfoglalkozású**, az Evecvtv.³ szerinti **egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő egyéni vállalkozó** választhatja, az ott rögzített tevékenységeivel összefüggésben.

Nem főfoglalkozású az egyéni vállalkozó, ha a tárgyhónap minden napján

- legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll (az egyidejűleg fennálló munkaviszonyokban előírt munkaidőt össze kell számítani),
- a Tbj.⁴ szerinti kiegészítő tevékenységet folytat,
- a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek alapján külföldön biztosított személynek minősül,⁵
- a kétoldalú szociálpolitikai, szociális biztonsági egyezmény alapján más államban biztosított,

¹ A kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló 2022. évi XIII. törvény (a továbbiakban: Kata tv.)

² Kata tv. 1. § (1) bekezdése, 2. § 1. és 2. pontjai, 3. §-a.

³ Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény (a továbbiakban: Evecvtv.)

⁴ A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.)

⁵ Az uniós rendeletek alapján biztosított személynek A1-es igazolással kell rendelkeznie.

- olyan magánszemély, aki 2011. december 31-én I., II., vagy III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,⁶ és rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesül,⁷
- rokkantsági ellátásban részesül, és egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 50 százalékos vagy kisebb mértékű,
- a kisadózóként folytatott egyéni vállalkozói tevékenységen kívül más vállalkozásban nem kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozónak minősül,
- a kisadózóként folytatott egyéni vállalkozói tevékenységen kívül nem kiegészítő tevékenységet folytató, az Evec tv. szerint nyilvántartásba nem vett, az Szja tv.⁸ szerinti egyéni vállalkozónak minősül (például egyéni ügyvéd, közjegyző),
- nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban áll,⁹
- köznevelési intézményben, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben, az Európai Gazdasági Térség tagállamában vagy Svájcban közép- vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatásban tanul, vagy az előzőekben nem említett államokban folytat ez előbbieknél megfelelő tanulmányokat, azzal, hogy a 25. életévének betöltéséig idetartozik a tanulmányait szüneteltető kisadózó is.

Kiegészítő tevékenységet folytatónak számít:

- a biztosítási kötelezettség alá eső jogviszonyban kereső tevékenységet végző, saját jogú nyugdíjas, és
- az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a rá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, és egyéni vagy társas vállalkozónak minősül, akkor is, ha a saját jogú vagy a hozzátartozói nyugellátás folyósítása szünetel.¹⁰

Saját jogú nyugdíjasnak számít az a magánszemély, aki:

- a Tny., illetve nemzetközi egyezmény alkalmazásával saját jogú öregségi nyugdíjban, szociális biztonságról szóló egyezménnyel érintett állam által megállapított öregségi nyugellátásban, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben (nyugdíjban), egyházi jogi személytől nyugdíjban vagy öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül, vagy
- a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek, illetve az EGT-állam jogszabályai alkalmazásával saját jogú öregségi nyugdíjban részesül, akkor is, ha a nyugellátás folyósítása szünetel.¹¹

⁶ A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 2011. december 31-éig hatályos rendelkezései alapján megállapított ellátások.

⁷ A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 32-33. §-a alapján.

⁸ A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.).

⁹ A gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény VII. fejezete.

¹⁰ Tbj. 4. § 11. pontja és 6. §-a.

¹¹ Tbj. 4. § 17. pontja.

Így például, ha az egyéni vállalkozó az adott hónap minden napján heti 40 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll, akkor nem számít főfoglalkozásúnak, ezért nem választhatja az új kátát.

Ki nem választhatja az új kátát?¹²

Nem választhatja az új kátát az a **főfoglalkozású egyéni vállalkozó**, aki(nek):

- **adószámát** a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) a **bejelentés évében vagy az azt megelőző 12 hónapban törölte**, vagy aki a **bejelentés időpontjában adószám törlésének hatálya alatt áll**,
- az adóalanyiság választásának évében az ÖVTJ¹³ szerint meghatározott, 68.20 Saját tulajdonú, bérlet ingatlan bérbeadása, üzemeltetése besorolású tevékenységből **bevételezt** szerzett.

2. Mikor és hogyan választható az új káta?¹⁴

Mikor választható az új káta?

A már működő egyéni vállalkozók

A már működő egyéni vállalkozók év közben is választhatják az új kátát, ha a feltételeknek megfelelnek. **Az adóalanyiság a választás bejelentését követő hónap első napjával jön létre.**

A kezdő egyéni vállalkozók

A tevékenységét év közben kezdő egyéni vállalkozó az új káta választásának bejelentését a NAV-hoz való bejelentkezéssel egyidejűleg teljesítheti. Ilyenkor **az adóalanyiság az egyéni vállalkozó nyilvántartásba vételének napjával jön létre.**

Átmeneti szabályok¹⁵

Az új káta választására vonatkozó nyilatkozatot 2022. augusztus 1-jétől lehet megtenni.

A 2022. szeptember 25-ig megtett nyilatkozat alapján **az új káta szerinti adóalanyiság 2022. szeptember 1-jétől jön létre.**

Hogyan választható az új káta?

A bejelentés módja

- **A tevékenységét év közben kezdő egyéni vállalkozó** az egyéni vállalkozói nyilvántartást vezető NAV-hoz jelentheti be a tevékenysége megkezdésekor az új káta választását **a Webes Ügysegéden keresztül.**¹⁶

¹² Káta tv. 4. § (4)-(5) bekezdései.

¹³ Az Önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke (https://www.ksh.hu/ovtj_menu).

¹⁴ Káta tv. 4. § (1)-(2) bekezdés.

¹⁵ Káta tv. 15. § (2) bekezdése.

¹⁶ <https://www.nyilvantarto.hu/ugyseged/>

- **A már működő egyéni vállalkozó a 'T101E bejelentőlap**on jelezheti választását.

A 'T101E nyomtatvány a legegyszerűbben az Online Nyomtatványkitöltő Alkalmazás (ONYA) (<https://onya.nav.gov.hu/#!/login>) erre szolgáló menüpontjának használatával nyújtható be.

Milyen adatokat kell bejelenteni?¹⁷

A kataalanyiság választásának bejelentésével egyidejűleg az egyéni vállalkozónak **be kell jelentenie**

- a nevét,
- a címét,
- az adószámát és
- a társadalombiztosítási azonosító jelét.

Változások bejelentése

Ha a kisadózó egyéni vállalkozó bejelentett adataiban változás áll be, **a változást 15 napon belül be kell jelenteni a NAV-hoz.**

A NAV tájékoztatási kötelezettsége¹⁸

A bejelentkezést követően a NAV értesítő levélben tájékoztatja az egyéni vállalkozót, hogy kisadózó vállalkozóként nyilvántartásba vette.

A tájékoztató tartalmazza:

- a kisadózó nevét, címét és adószámát,
- az adóalanyiság kezdő dátumát,
- a fizetendő tételes adó összegét, esedékességét és a bevételi számla számát,
- rövid ismertetőt az új kátával kapcsolatos adókötelezettségről.

3. Az új kata-alanyiság megszűnése¹⁹

Az új kata-alanyiság megszűnhet a törvény erejénél fogva, illetve a NAV határozatával is.

Megszűnik az új kata-alanyiság a törvény erejénél fogva, ha:

- az egyéni vállalkozó bejelenti, hogy adókötelezettségeit a jövőben nem a Kata tv. szabályai szerint teljesíti – ekkor a bejelentés hónapjának utolsó napjával,
- a kisadózó egyéni vállalkozói jogállása megszűnik – ekkor a megszűnés napjával.

¹⁷ Katv. 7. § (1) bekezdés.

¹⁸ Kata tv. 4. § (6) bekezdés.

¹⁹ Kata tv. 5. §.

Az új kata-alanyiség megszűnéséről a NAV hoz határozatot:

- az adóalanyiség megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válása hónapjának utolsó napjával, ha az adóalanyiség időszakában elkövetett jogsértés miatt a kisadózó egyéni vállalkozó terhére a NAV
 - számla- vagy nyugtaadás elmulasztásáért,
 - be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatásáért vagy
 - igazolatlan eredetű áru forgalmazásáértmulasztási bírságot, jövedéki bírságot állapít meg;
- az adószám alkalmazását törölő határozat véglegessé válása hónapjának utolsó napjával, ha a kisadózó egyéni vállalkozó adószámának alkalmazását a NAV az adóalanyiség ideje alatt véglegessé vált döntéssel törli;
- a kata-alanyiség megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válása hónapjának utolsó napjával, ha a kisadózó egyéni vállalkozó NAV-nál nyilvántartott, végrehajtható, nettó módon számított adótartozása a naptári év utolsó napján meghaladja a 100 ezer forintot. A NAV visszavonja a kata-alanyiség megszűnéséről rendelkező határozatát, ha a kisadózó vállalkozó a teljes adótartozását a kata-alanyiség megszűnéséről rendelkező határozat véglegessé válásáig megfizeti;
- az ingatlanbérbeadási tevékenységből származó bevétel megszerzése esetén a bevétel megszerzését megelőző nappal;
- a bevétel megszerzését megelőző nappal, ha a kisadózó egyéni vállalkozó az Art. szerinti kifizetőtől (ideértve a külföldi kifizetőt²⁰ is) bevételt szerez. Nem eredményezi a kata-alanyiség megszűnését, ha a kisadózó egyéni vállalkozó kifizetőtől származó bevétele a TESZOR 49.32.11. szerinti taxis személyszállításból származik, továbbá akkor, ha az a fizetési számlán jóváírt kamat.

Veszélyhelyzeti szabályok²¹ alapján az előbbi felsorolás utolsó pontjában foglaltaktól eltérően olyankor szűnik meg a kata-alanyiség, ha a katas egyéni vállalkozó a termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása ellenértékeként szerez bevételt az Art. szerinti kifizetőtől (ideértve a külföldi kifizetőt is), ide nem értve a TESZOR 49.32.11 szerinti taxis személyszállításból származó bevételt. Az adóalanyiség megszűnésének időpontja a bevétel megszerzését megelőző nap.

A megváltozott szabályt először a 2022. november 1-jétől keletkezett bevételekre kell alkalmazni.²²

²⁰ Külföldi kifizető a Kata tv. 2. § 7. pontja alapján a külföldi illetőségű jogi személy, egyéb szervezet.

²¹ Az egyéni vállalkozók közteherviselését érintő egyes szabályokról, valamint az extraprofit adókról szóló 197/2022. (VI. 4.) Korm. rendelet népegészségügyi termékadóval összefüggő módosításáról szóló 441/2022. (XI. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdése

²² Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése.

A **kisadózó egyéni vállalkozónak** a bevétel megszerzését követő 15 napon belül **be kell jelentenie a NAV-hoz** a bevétel megszerzésének időpontját, ha

- **ingatlan-bérbeadási tevékenységből származó bevételt szerez, vagy**
- **az Art. szerinti kifizetőtől (ideértve a külföldi kifizetőt is) bevételt szerez.** Kivételt jelent, ha a kisadózó egyéni vállalkozó bevétele a TESZOR 49.32.11. szerinti taxis személyszállításból származik, vagy az a fizetési számlán jóváírt kamat.

Veszélyhelyzeti szabályok alapján megszűnik a kata-alanyiség annak a hónapnak az utolsó napjával, melynek egészében az egyéni vállalkozó az 1. pontban felsorolt okok²³ bármelyike miatt már nem számít főfoglalkozásúnak.

Ezt a változást a kisadózónak az ok bekövetkezésének hónapját követő hónap 15-éig be kell jelentenie a NAV-hoz.²⁴

A bejelentést első alkalommal azokban az esetekben kell megtenni, amikor az egyéni vállalkozó november hónapban már nem minősül főfoglalkozásúnak.²⁵

Ha ezt a bejelentést a kisadózó elmulasztja, vagy a bejelentésben helytelenül jelöli meg a kataalanyiség megszűnésének időpontját, akkor a NAV határozattal állapítja meg az adóalanyiség megszűnését.²⁶

A kata-alanyiség megszűnésének évére és az azt követő 12 hónapra az új kata ismételten nem választható.

4. Az új katóval összefüggő adókötelezettségek

Az új kata rendszerében két típusú adó különböztethető meg:

- tételes adó,
- a kisadózó vállalkozót az éves bevételének összegétől függően terhelő 40 százalékos mértékű adó.

4.1. Tételes adó²⁷

A kisadózó egyéni vállalkozónak **havi 50 ezer forint tételes adót** kell fizetnie.

A **tételes adó egészét meg kell fizetni** az adóalanyiség fennállásának minden **megkezdett naptári hónapjára**, a tételes adó arányosítása nem lehetséges.

²³ Katv. 2. § 2. pont a)-j) alpontjai tartalmazzák azokat a körülményeket, melyeknek az adott hónap egészében való fennállása esetén nem főfoglalkozású az egyéni vállalkozó.

²⁴ Korm. rendelet 1. § (3) bekezdése.

²⁵ Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése.

²⁶ Korm. rendelet 1. § (4) bekezdése.

²⁷ Kata tv. 7. § (1)-(3) bekezdése.

A tételes adót a kisadózó vállalkozónak **a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig kell megfizetnie** a NAV Kisadózó vállalkozások tételes adója bevételi számla javára (számlaszám: 10032000-01076349).

Mentesülés a tételes adófizetés alól²⁸

Nem kell megfizetni a kisadózó egyéni vállalkozónak a havi 50 ezer forint tételes adót azokra a hónapokra, amely hónapok egészében

- a) táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban vagy gyermekek otthongondozási díjában, ápolási díjban részesül,
- b) katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- c) fogvatartott,
- d) egyéni vállalkozói tevékenységét szüneteltette,

kivéve, ha a Kata tv. szerinti adóalanyiságba tartozó tevékenységet végez, így különösen, ha ebben az időszakban bevételt szerez. Például, ha a fodrászként dolgozó kisadózó egyéni vállalkozó táppénzben részesül az adott hónapban, és ebben az időszakban az alkalmazottja fogadja az erre a hónapra bejelentkezett vendégeket, aminek következtében bevétel keletkezik, akkor ebben a hónapban a kisadózónak meg kell fizetnie a tételes adót.

Nem kell megfizetni a kisadózó egyéni vállalkozónak a havi 50 ezer forint tételes adót azon hónapra vonatkozóan sem, amelyben az a)-c) pontok szerinti mentesítésre okot adó körülmény megszűnik, ha **ez az állapot legalább 30 napig fennállt**.

A 30 nap számítása szempontjából figyelmen kívül kell hagyni azt az időszakot, amelyre a kisadózónak az adót a fenti okok miatt nem kell megfizetni.

A kisadózó egyéni vállalkozó **havonta, a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig köteles bejelenteni** a NAV-hoz, ha a tárgyhónapra vonatkozóan nem kell tételes adót fizetnie.

A kisadózó egyéni vállalkozónak a vállalkozói tevékenység szünetelése miatti mentesüléskor nem kell bejelentést tennie, ilyenkor a kötelezettsége módosítását a rendelkezésre álló adatok alapján a NAV végzi el.

A kisadózó egyéni vállalkozónak azonban be kell jelentenie, ha a vállalkozói tevékenység szünetelésének ideje alatt a Kata tv. szerinti adóalanyiságba tartozó tevékenységet végez, így különösen, ha ebben az időszakban bevételt szerez. Ezt a bejelentést a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig kell megtenni.

²⁸ Kata tv. 7. § (8)-(9) bekezdései.

Példa:

A kisadózó egyéni vállalkozó táppénzben részesül 2022. október 14-étől 2022. december 15-éig. A tételes adót október hónapra meg kell fizetnie, november hónapra nem kell fizetnie, mivel egész hónapban táppénzen volt, és december hónapra sem kell fizetnie, mivel októberben 18 nap, decemberben 14 nap a táppénzes időszak, és ez együttesen meghaladja a 30 napot. Ha ez a kisadózó 2022. október 14-étől 2022. november 18-áig lenne táppénzen, akkor október hónapban nem mentesülne, november hónapra azonban nem kellene megfizetnie a tételes adót.

A tételes adóval teljesített közterhek²⁹

A kisadózó egyéni vállalkozó **mentesül** a gazdasági tevékenységével összefüggésben:

- a vállalkozói személyi jövedelemadó és vállalkozói osztalékalap utáni adó vagy átalányadó;
- a saját maga után fizetendő személyi jövedelemadó és társadalombiztosítási járulék³⁰;
- szociális hozzájárulási adó

megállapítása, bevallása és megfizetése alól.

A kisadózó egyéni vállalkozó a tételes adó megfizetésével nem mentesül az általa foglalkoztatott magánszemélyeknek juttatott jövedelmek után teljesítendő adó- és járulékfizetési és bevallási kötelezettségek alól.

4.2. A 40 százalékos mértékű különadó³¹

A kisadózói adóalanyiságot 2022. szeptember 1-jétől választó kisadózó egyéni vállalkozónak 2022-ben 40 százalékos különadót kell fizetnie a kisadózói **bevételének**

- a kisadózói adóalanyiság fennállásának a tételes adófizetési kötelezettséggel érintett hónapjai és
- 1,5 millió forint

szorzatát meghaladó része után.

Példa:

A főfoglalkozású egyéni vállalkozó 2022. szeptember 1-jétől az új kata alanya, év végéig 7 millió forint bevételre tesz szert. Ha év végéig minden hónapban meg kell fizetnie a tételes adót, akkor, tekintettel arra, hogy a bevétele meghaladja a 6 millió forintot (4 hónap x 1,5 millió forint), 1 millió forint után 40 százalékos különadót kell fizetnie.

²⁹ Kata tv. 8. §-a.

³⁰ A Tbj. 38. § (2) bekezdése alapján a bejelentett kisadózó után fizetendő, a társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettséget is kiváltó közteherfizetést a Kata tv-ben meghatározottak szerint kell teljesíteni.

³¹ Kata tv. 15. § (4) bekezdése.

A kisadózó vállalkozó bevételeire és a bevétel megszerzésének időpontjára vonatkozó szabályokat a 6. fejezet tartalmazza.

A 40 százalékos különadó megfizetése nem mentesíti a kisadózó vállalkozót a tételes adó megfizetése alól.

A 40 százalékos különadót az adóévet követő év február 25-ig kell megfizetni és bevallani a 'KATA-nyomtatványon, ami benyújtható a NAV honlapján elérhető ONYA-ban is. Elérhetősége: <https://onya.nav.gov.hu/#!/login>

Ha az adóalanyiság év közben szűnik meg, akkor a 40 százalékos különadót az adóalanyiság megszűnését követő 30 napon belül kell megfizetni, és ugyanezen időpontig kell bevallani a bevételre vonatkozó nyilatkozattal együtt a 'KATA-nyomtatványon.³²

5. A kisadózót megillető ellátások és a kisadózó jövedelme³³

A kisadózót megillető ellátások

- A kisadózó e jogállásának időtartama alatt biztosítottnak minősül;³⁴
- szünetel a kisadózó biztosítása abban a hónapban, amelyben a tételes adót azért nem kell megfizetni, mert egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti, kivéve, ha a kisadózó az adott hónapban kisadózóként folytatott tevékenységbe tartozó tevékenységet végez, és erre tekintettel megfizeti a havi 50 ezer forint tételes adót;
- valamennyi társadalombiztosítási és álláskeresési ellátásra jogosultságot szerezhethet (például nyugdíj, álláskeresési járadék);
- az ellátások számításának alapja havi 108 000 forint.

A kisadózó jövedelme

A kisadózó jövedelmének a kisadózó utolsó, a megszerzett bevételről tett nyilatkozatában feltüntetett bevételeinek 60 százaléka minősül.³⁵

³² A tételes adót nem kell bevallani, mivel az a bejelentkezéssel automatikusan „előíródik” az adószámlán.

³³ Kata tv. 9. §-a.

³⁴ A Tbj. 6. § (1) bekezdés i) pontja értelmében a Kata tv-ben meghatározottak szerint bejelentett személy a Tbj. alkalmazásában is biztosítottnak minősül.

³⁵ 2022. január 1-jén a havi minimálbér összege 200 000 forint.

6. A kisadózó vállalkozó bevétele³⁶ és a bevétel megszerzésének időpontja³⁷

Bevételnek minősül:

- a kisadózó egyéni vállalkozó által a vállalkozási tevékenységével összefüggésben bármely jogcímen és bármely formában mástól megszerzett vagyoni érték,
- a tevékenység végzéséhez kapott támogatás és
- a külföldön is adóköteles bevétel, valamint
- az az összeg, amelyet az adóalany az általa kibocsátott bizonylat alapján az adóalanyisága megszűnése napjáig még nem szerzett meg.

A külföldi pénznemben keletkezett bevételt a Magyar Nemzeti Bank (MNB) hivatalos, a bevétel megszerzésének időpontjában irányadó devizaárfolyama alapján; az olyan külföldi pénznemnél, amely nem szerepel az MNB hivatalos devizaárfolyam-lapján, az MNB által közzétett, euróban megadott árfolyam alapján kell forintba átszámítani.

Nem minősül bevételnek:

- az áthárított általános forgalmi adó;
- a visszatérített adó, ideértve különösen a Szochó tv.³⁸ 17/A. §-a alapján történő adó-visszatérítést;
- az a vagyoni érték, amelyet az adóalany köteles visszaszolgáltatni, így különösen a kapott kölcsön, hitel;
- az adózó által korábban átadott vagyoni érték az adóalanyak nem ellenértékként történő visszaszolgáltatásakor ideértve különösen a nyújtott kölcsön, hitel visszafizetett összegét, de ide nem értve különösen a nyújtott kölcsönre, hitelre kapott kamatot, ha azonban az adóalany csak a szokásos piaci ár egy részének megfizetésére köteles, akkor a szokásos piaci árból a fizetési kötelezettséget meghaladó rész bevételnek minősül;
- az a vagyoni érték, amelynek a megszerzése alapjául szolgáló jogviszony keletkezésének napjára vonatkozóan megállapított szokásos piaci árat az adóalany köteles megfizetni;
- jogszabály vagy jogerős bírósági, illetve hatósági határozat alapján kapott nem jövedelempótló kártérítés, kártalanítás, továbbá az adóalany vállalkozási (gazdasági) tevékenységéhez használt vagyontárgy károsodása vagy megsemmisülése után a károkozótól, annak felelősségbiztosítójától vagy harmadik személytől a káreseményhez kapcsolódóan kapott vagyoni érték, továbbá az adóalany biztosítójától elemi kár miatt kapott kártérítés összege;
- a költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatás;

³⁶ Kata tv. 2. § 4. pont.

³⁷ Kata tv. 2. § 5. pont.

³⁸ A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény

- a nem kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök, nem anyagi javak értékesítésekor kapott ellenérték. Ha a kisadózó egyéni vállalkozó olyan ingó vagyontárgyat, ingatlant, vagyoni értékű jogot idegenít el, amelyet nem kizárólag üzemi célból használt, akkor az ebből származó jövedelem adózására egészében az Szja tv-nek az ingó, ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem adózására vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmaznia.

Költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatásnak a jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított olyan támogatás **minősül**:

- amelyet az adózó kizárólag a ténylegesen felmerült, igazolt kiadásainak a folyósítóval történő elszámolási kötelezettsége mellett, vagy a tevékenység megvalósulásának ellenőrzését követően kap,
- továbbá az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból társfinanszírozott, a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához, gazdaságalapításhoz, valamint a mezőgazdasági kisüzemek fejlesztéséhez nyújtandó támogatások.

A kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszközök és nem anyagi javak közé az olyan tárgyi eszközök és nem anyagi javak tartoznak, amelyeket a kisadózó egyéni vállalkozó a vállalkozói tevékenységéhez használ, azokat más célra részben sem használja, és üzleti nyilvántartásai ezt egyértelműen alátámasztják azzal, hogy nem minősül kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköznek a személygépkocsi és a termőföld.³⁹

A bevétel megszerzésének időpontja

- pénz, dolog, értékpapír, váltó, csekk és más hasonló okirat esetében az átvétel vagy a számlán való jóváírás napja;
- igénybe vett szolgáltatás esetében az a nap, amelyen a szolgáltatás nyújtójának vagy igénybe vevőjének az Áfa tv.⁴⁰ rendelkezései szerint adófizetési kötelezettsége keletkezik, vagy keletkezne;
- jog esetében az a nap, amelytől kezdődően az adóalany a jog gyakorlására, átruházására, átengedésére vagy megszüntetésére jogosult;
- elengedett követelés és átvállalt tartozás esetében az a nap, amelyen az adóalany kötelezettsége, illetve tartozása megszűnik;
- az adóalanyiség megszűnésének napja, ha az adózó az általa kibocsátott bizonylat ellenértékét az adóalanyiség utolsó napjáig nem szerezte meg.

Nyilatkozat a bevételről

³⁹ Kata tv. 2. § 8. pontja.

⁴⁰ Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.).

A kisadózónak az adóévet követő **február 25-éig** nyilatkoznia kell a NAV felé az adóévben megszerzett bevételéről. Ha a kisadózói adóalanyiság év közben szűnik meg, a nyilatkozatot a megszűnést követő 30 napon belül kell megtenni. A nyilatkozat a 'KATA-nyomtatványon teljesíthető. A nyilatkozat a jogkövetkezmények szempontjából bevallásnak minősül.

A 'KATA nyilatkozat benyújtható a NAV honlapján elérhető ONYA-ban is. Elérhetősége: <https://onya.nav.gov.hu/#!/login>

7. Bizonylatolási és nyilvántartási kötelezettség⁴¹

A kisadózó egyéni vállalkozónak a bevételekről időrendi sorrendben, folyamatosan, ellenőrizhető módon bevételi nyilvántartást kell vezetni.

A bevételi nyilvántartás adattartalma:

- sorszám;
- a bizonylat sorszáma;
- a bevétel összege;
- a bevétel megszerzésének időpontja.

A bevételi nyilvántartás vezetésének kötelezettsége teljesített, ha a kisadózó vállalkozó az általa kiállított nyugtákat, számlákat teljeskörűen megőrzi, feltéve, hogy ezekből a dokumentumokból a bevétel megszerzésének időpontja hitelesen megállapítható.

A kisadózó vállalkozónak a bizonylatot, a nyilvántartást a kiállítás adóévet követő 5. naptári év végéig kell megőrizni. Ez a kötelezettség a bizonylat rontott példányára is vonatkozik.

8. Áttérési szabályok

8.1. Áttérés a személyi jövedelemadó hatálya alól a kisadózó vállalkozók tételes adója tételes adó hatálya alá

Az adóalanyiság választását megelőző időszakra vonatkozó bevételek

Az új kata választásakor az adóalanyiság kezdőnapját megelőző napon megszerzett bevételnek kell tekinteni minden olyan ellenértéket, amelyről kiállított bizonylat szerinti teljesítési időpont megelőzi az adóalanyiság kezdőnapját. Ez a szabály vonatkozik azokra, akik a vállalkozói személyi jövedelemadó megállapítására vonatkozó szabályokat alkalmazták, és azokra is, akik a jövedelmüket átalányban állapították meg.

Az adóalanyiság választását megelőző időszakra vonatkozó kiadások

⁴¹ Kata tv. 11. §.

Az új kataalanyiság időtartamában felmerült, az adóalanyiság választását megelőző időszakra vonatkozó kiadásokat a kisadózó egyéni vállalkozó oly módon számolhatja el, mintha azok a kataalanyiság kezdő napját megelőző napon merültek volna fel.

Készletek számbavétele

A vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó az új kata hatálya alá történő bejelentkezés adóévében az Szja tv-nek az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó előírásai szerint kötelezett a készletekkel kapcsolatos bevételének megállapítására.

Az adózónak a meglévő készletekkel kapcsolatos bevételét a továbbiakban mindaddig adóalapot nem érintő bevételként kell nyilvántartania, amíg adókötelezettségét az új kata szabályai szerint teljesíti vagy az Szja tv. szerinti átalányadózást alkalmazza.⁴²

Ha a kisadózó egyéni vállalkozó megszünteti a tevékenységét, akkor a bevételét növeli az az összeg, amelyet az új kataalanyiság bejelentésének adóévében az előbbieik szerint megállapított.⁴³

Kedvezmények figyelése

Ha az adózó a Szja tv. hatálya alatt kisvállalkozói kedvezményt, kisvállalkozói adókedvezményt érvényesített, fejlesztési tartalék vagy foglalkoztatási kedvezmény címén csökkentette a bevételét, akkor a kedvezmények végleges érvényesítésének szabályai a kataalanyiság időszaka alatt is vonatkoznak rá.

A kataalanyként lezárt adóévet figyelembe kell venni az olyan bevételt csökkentő kedvezménynél, valamint adókedvezménynél, amelyet az adózó az Szja tv. rendelkezései szerint meghatározott számú adóévben vehet igénybe.

8.2. Áttérés a kisadózó vállalkozók tételes adójának hatálya alól az Szja tv. hatálya alá ⁴⁴

Ha a kisadózó egyéni vállalkozó kijelentkezik a kata hatálya alól, akkor visszakerül az Szja tv. hatálya alá.

Az egyéni vállalkozó adóalanyisága megszűnésének bejelentésével egyidejűleg az **átalányadózásra vonatkozó rendelkezések alkalmazását is bejelentheti**, ha a feltételeknek megfelel.

Az Szja tv. hatálya alá történő áttéréskor az adózónak

- vagyonleltárt kell készítenie az adóalanyisága megszűnésének adóévet követő első adóév első napjára vonatkozóan minden olyan eszközről, amelyet a vállalkozói tevékenység keretében használni fog;

⁴² Arra az egyéni vállalkozóra, aki átalányban állapítja meg a jövedelmét, ez a szabály azért nem vonatkozik, mivel az átalányadó választásakor ugyanígy kellett adózónak eljárnia, vagyis a készleteket számba kellett vennie az átalányadózás választásakor.

⁴³ Kata tv. 12. § (2) bekezdése.

⁴⁴ Kata tv. 12. § (5)-(10) bekezdései.

- az új kataalanyiság alatt megszerzett nem anyagi jószág, tárgyi eszköz után – ide nem értve, ha az egyéni vállalkozói tevékenységre való jogosultság egyéni cég, egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság alapítása miatt szűnik meg – a jövedelem meghatározásakor az értékcsökkenési leírást a más által kibocsátott bizonylaton feltüntetett értékre, mint beruházási költségre vetítve kell megállapítania;⁴⁵
- a kisadózói adóalanyként lezárt adóévet figyelembe kell venni a megelőző időszakból fennmaradt elhatárolt veszteség érvényesítésének időtartama tekintetében, valamint a kisadózói adóalanyiságot megelőző időszakból fennmaradt összes elhatárolt veszteségből az említett adóalanyiság időszakának minden 12 hónapjában 20-20 százalékot, vagy annak időarányos részét elszámoltnak kell tekintenie.

A személyi jövedelemadó szempontjából **költségként elszámoltnak kell tekinteni:**

- a kisadózói adóalanyként lezárt adóévben teljesített valamennyi, egyébként az Szja tv. alapján költségnek minősülő **kiadást** (juttatást);
- a kisadózói adóalanyiság megszűnésekor a **vagyonleltárban kimutatott nem anyagi javak és tárgyi eszközök**⁴⁶ beruházási költségének az új kata-alanyiság vagy, ha az egyéni vállalkozó a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adózást alkalmazott az új kátát megelőzően, akkor a korábbi kata-alanyiság keletkezését megelőző adóév utolsó napjára az Szja tv. szerinti nyilvántartásban kimutatott **beruházási költséget meghaladó részét**;
- a **nem anyagi javaknak és a tárgyi eszközöknek** az új kata alanyaként lezárt adóévre az Szja tv. szerint időarányosan jutó **értékcsökkenési leírását** (függetlenül megszerzésük időpontjától).

Az egyéni vállalkozó **nem veheti figyelembe költségként** a jövedelem megállapításakor:

- a vállalkozói személyi jövedelemadó, illetve az átalányadózás szabályai szerinti adózásra áttérést megelőző időszakra megfizetett kisadózó vállalkozások tételes adóját és a 40 százalékos mértékű adót, valamint a kisadózó vállalkozók tételes adóját és a 40 százalékos mértékű különadót.⁴⁷

8.3. Áttérés a kisadózó vállalkozások tételes adójának hatálya alól az új kata hatálya alá⁴⁸

Az adóalanyiság választását megelőző időszakra vonatkozó bevételek

A kisadózói adóalanyiságot megelőzően a kisadózó vállalkozások tételes adója hatálya alá tartozó egyéni vállalkozónak az adóalanyisága megszűnésének utolsó napján megszerzett bevételnek kell tekinteni minden olyan ellenértéket, amelyről kiállított bizonylat szerinti teljesítési időpont a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság időszakára esik.

⁴⁵ Ugyanígy kell eljárnia, ha a nem anyagi jószágot, tárgyi eszközt a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság ideje alatt szerezte, majd az új kata szerinti adóalanyiságot választotta.

⁴⁶ Ide nem értve az új kata-alanyiság időszaka alatt megszerzett nem anyagi javakat, tárgyi eszközöket.

⁴⁷ Szja tv. 11. számú melléklet 2022. szeptember 1-jétől hatályos IV. fejezet 8. pontja.

⁴⁸ Kata tv. 13. §-a.

Készletek kezelése

A kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiságot megelőzően a vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó a kisadózó adóalanyiság időszaka alatt is adóalapot nem érintő bevételként tartja nyilván azt a bevételt, amelyet a kisadózó vállalkozások tételes adója szerinti adóalanyiság bejelentésének adóévében az Szja tv-nek az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésére vonatkozó előírásai szerint a meglévő készletekkel kapcsolatban megállapított. Ha az egyéni vállalkozó kisadózói adóalanyiságát megszünteti, akkor ezt az összeget bevételnövelő tételként kell figyelembe vennie, kivéve ha az Szja tv. szerinti átalányadózást alkalmaz.

Az egyéni vállalkozónak egyebekben a 8.2-8.3. pontokban foglaltaknak megfelelően kell eljárnia.

9. Egyéb szabályok

9.1. A kisadózó egyéni vállalkozói tevékenység és a mezőgazdasági őstermelői tevékenység

Ha a kisadózó az adóévben egyidejűleg mezőgazdasági őstermelői tevékenységet is folytat, akkor

- a mindkét tevékenységgel összefüggő költségeket a bevételek arányában meg kell osztania;
- az őstermelői tevékenysége tekintetében – feltéve, hogy arra jogosult – alkalmazhatja az átalányadózást.

9.2. A kisadózó egyéni vállalkozói tevékenység özvegyi, örökösi jogon történő folytatása

Ha a kisadózó egyéni vállalkozó meghal, és halála után a tevékenységét özvegye vagy örököse folytatja, akkor az özvegy, örökös 90 napon belül bejelentheti a NAV-nak, hogy az új kata szerinti adózási mód alkalmazásával kívánja folytatni az egyéni vállalkozó tevékenységét.⁴⁹

A NAV a bejelentés alapján írja elő a fizetendő tételes adót azzal, hogy a bejelentés megelőző időszak tekintetében nincs helye késedelmi pótlék felszámításának.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

⁴⁹ Kata tv. 12. § (11) bekezdése. E szabály alkalmazásában az elhunyt egyéni vállalkozók és az elhunyt személy egyéni vállalkozását folytató egyéni vállalkozót egy adóalanynak kell tekinteni.